

Telemark
FYLKESKOMMUNE

Årsrapport 2025 Mobbeombudet

Vi må tenke de lange linjene tidlig. Målet må være at så mange som mulig fullfører videregående opplæring, og/eller får muligheten til å ha nærvær i arbeidslivet.

Fra Mobbeombudet

I denne årsmeldingen vil mobbeombudet redegjøre for aktiviteten i året 2025 og ombudets prioriteringer i 2026.

Mobbeombudet skal bidra til å sikre at alle barnehagebarn og skoleelever i Telemark har et trygt og godt miljø i sin barnehage og på sin skole.

Det er ikke tvil om at det er en viktig og krevende oppgave jeg er satt til. Jeg opplever at mobbeombudets arbeid har positiv effekt for de som trenger hjelp.

Når mobbeombudet mottar en henvendelse, får ombudet høre om et barn som bor i Telemark og som opplever å ikke ha det trygt og godt på skolen eller i barnehagen. Man får innsikt i hva som ligger i barns opplevelse av å ikke ha det trygt og godt og hvilken hjelp de ønsker.

Telemark fylkeskommune, 01.02.26

Innhold

1 Innledning

2 Forebyggende arbeid

3 Barnekonvensjonen

4 Prioriteringer og henvendelser

5 Ombudsblikket

6 Ombudsrollen 2025/2026

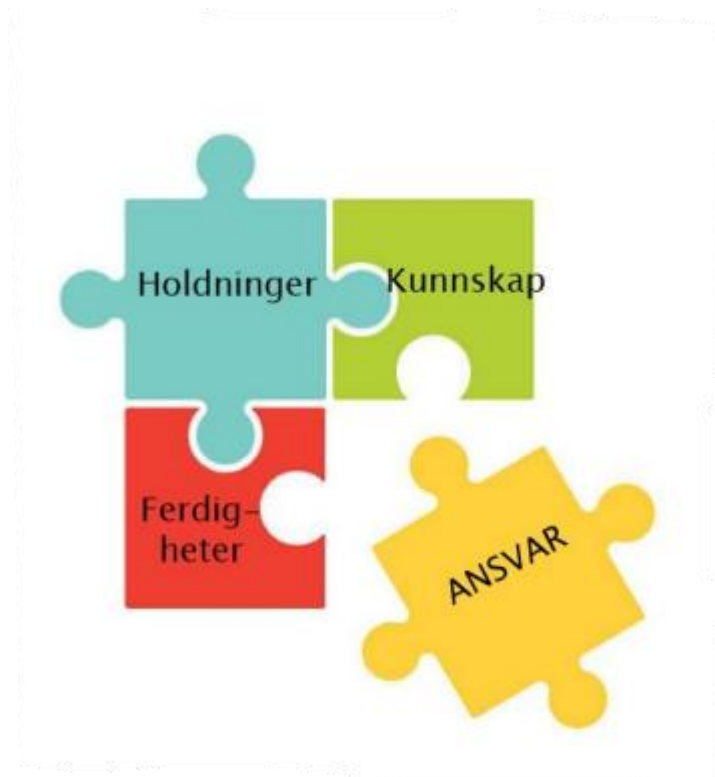

Innledning

Det gjøres mye bra i fylket vårt. Gjennom Barnehagelovens kapittel 8 og Opplæringslovens kapittel 12 gis barnet en lovfestet rett til et trygt og godt miljø i sin barnehage og på sin skole. Denne retten bygger på subjektivitetsprinsippet, og det er barnets subjektive opplevelse av egen situasjon som avgjør om det brytes mot disse rettighetene.

Ombudet fungerer som brobygger, men også som pådriver i henvendelser. Det er ikke ombudet som har ansvar for at barn og unges rettigheter blir oppfylt, det ligger hos barnehagene og skolene. Ombudet blir derfor kun en pådriver for å sikre handling og har en rådgivende og veiledende rolle.

Alle mennesker har et grunnleggende behov for å føle at de hører til. Noen ganger kan dette føre til at barn og unge gjør ting mot hverandre som ikke er bra, hvis det gir dem en følelse av tilhørighet i gruppa. På den andre siden kan det også føre til at barn og unge gjør gode ting mot hverandre, hvis det er viktig i miljøet de er en del av. Derfor har voksne en viktig rolle. Ved å jobbe med tydelige verdier og holdninger, kan de bidra til å gjøre miljøet bedre for alle. Der vil inkludering stå i sentrum. Forskning på mobbing i skole og barnehage viser at mobbing ofte handler om hvordan barna har det sammen i gruppa, og at det er sosiale prosesser som har kommet ut av balanse.

Innledning fortsetter ...

Utdanningsdirektoratet videreførte for 2025 kompetanseheving av de nasjonale ombudene gjennom en avtale med Læringsmiljøsentret i Stavanger ved Universitet i Stavanger (UiS). Kompetansehevingen er knyttet til ny forskning og kunnskap om temaer rundt mobbing, inkludering og sosial utvikling hos barn og unge. Dette er samlinger hvor alle ombudene i Norge får tilbud om å delta, og hvor det også legges opp til faglig drøfting, erfaringsutveksling og nettverksbygging på tvers av fylkesgrensene. Som mobbeombudsteam har jeg kollegaer i hele Norge, og det er blitt skapt et godt nettverk. Dette fellesskapet er avgjørende for meg, i en ellers ensom jobb.

Årsrapporten vil også peke på noen anbefalinger til kommunene rundt ulike områder som er med på å styrke arbeidet med å ivareta barn og elevers barnehage- og skolemiljø.

Barn og unge trenger gode forbilder fra oss voksne, med holdninger som viser inkludering.

Opplæringsloven kapittel 12 er skolens plikter og elevenes rettigheter knyttet til retten til et trygt og godt psykososialt miljø som skal fremme helse, **inkludering**, trivsel og læring.

Det er lagt sterk vekt på skolens systematiske og kontinuerlige forebyggende arbeid knyttet til skolemiljø, og det er presisert at skolemiljøet skal fremme inkludering, jamfør oppl. §12-2.

Videre er det tydelig presisert gjennom lovens §10-1 at **elevens beste** skal være et grunnleggende hensyn ved handlinger og avgjørelser som gjelder elever.

Lovverket lovfester også elevens rett til medvirkning i §10-2. I tillegg viser det kommunene og fylkeskommunen sin plikt til å sørge for oppfølging av elever med fravær fra opplæringa, og det er et økt fokus på å sikre skolenærvær. Dette er hjemlet i ny lov §10-6. Fylkeskommunenes og kommunenes ansvar for å sørge for en trygg og god overgang fra grunnskolen til videregående opplæring er også presisert, jamfør § 9-5.

Mobbing – hva er det?

Det finnes ulike definisjoner på hva mobbing er. Den tradisjonelle definisjonen av mobbing er at noen:

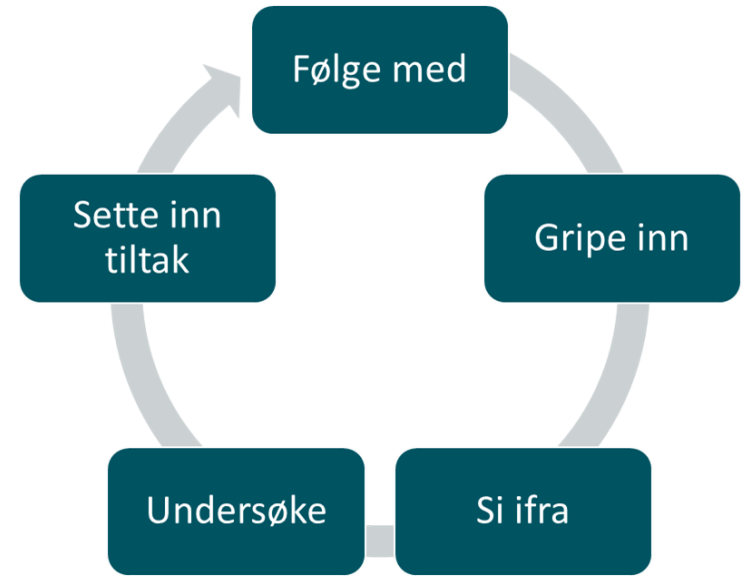
- gjentatte ganger, eller over en viss tid, blir utsatt for negative handlinger eller krenkelser. (Olweus, 2000)
- I nyere forståelse av mobbing blir mobbing definert som handlinger fra voksne og/eller barn som **hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull person i fellesskapet og muligheten til medvirkning.** (Lund, 2017) Her ser man også på mobbing som et resultat av dynamikken i en gruppe eller klasse.

Forebyggende arbeid- tidlig innsats

Når jeg bidrar inn i skolesaker, forteller ofte foreldrene at det startet i barnehagen. Å ikke ha plass i fellesskapet er krevende i seg selv i nåtid. De fleste barnehager sender sine barnehagebarn til samme skole, så når dette fortsetter inn i skolen snakker vi om å stå i utenforskap alt for lenge. Derfor har jeg hatt personalmøter i barnehager hvor jeg har kjørt ett opplegg hvor personalet jobber med kap. 8 i barnehageloven (retten til å ha det trygt og godt) slik at de skal være godt forberedt på pliktene som ansatt og øke bevisstheten og det profesjonelle skjønnet.

Dette er tidlig innsats!

ÅRSRAPPORT Mobbeombudet

Mobbeombudet arbeider aktivt for å spre kunnskap om barns og elevers rett til trygge og gode miljøer i sin barnehage og på sin skole. Dette gjøres blant annet gjennom deltagelse på et betydelig antall foreldremøter og personaløkter ute på skoler og barnehager. Kompetanse og forståelse hos den ansatte når det kommer til plikter og ansvar er avgjørende for hvor godt skoler og barnehager evner å ivareta sine plikter. En stor del av mobbeombudets arbeid dreier seg om støtte, råd og veiledning i saker knyttet til enkeltbarn/elever og barne-/elevgrupper. Jeg etterstreber at hver sak også settes i sammenheng med systemlæring, slik at skolen, barnehagen eller kommunen videreutvikler sin praksis.

I tilknytning til skoler og barnehager er det flere kommunale aktører som er medansvarlig for å sikre ivaretagelsen av barns og elevers rettigheter gjennom utdanningsløpet. Mobbeombudet arbeider for at trygg og god oppvekst skal være et helhetlig kommunalt ansvar der en sikrer godt samarbeid og felles innsats for å nå dette målet.

Subjektivitetsprinsippet: Det er barnets subjektive opplevelse av eget miljø som avgjør om det brytes mot barnets rett til å ha det trygt og godt. Barnet har rett til å selv å definere sin egen situasjon.

-Mobbeombudet ser at de skolene og de barnehagene som anerkjenner subjektivitetsprinsippet og lar dette gjennomsyre sitt arbeid i å forebygge, avdekke og følge opp i større grad lykkes med å oppfylle barnets rett til et trygt og godt miljø.

2025 – til sammen 35 personalmøter/foreldremøter

Dette er steder jeg har vært:

Barnehager
Overgangspedagogene i kommunale barnehager
Fagenheten
Barneskoler
Ungdomsskoler
Fagskolen
ReKomp nettverk (Regional kompetanseheving)
Hovedutvalget Oppvekst Skien
Møte med ledere i oppvekst Hjartdal
Møte med ledere/barnehagemyndighet Bamble
Kronikk i Varden om inkludering ved skolestart
NRK radio og TV om elevundersøkelsen

Formålet

Formålet til Mobbeombudet er å bidra til at alle barnehagebarn og grunnskoleelever har det trygt og godt i sin barnehage og på sin skole og gi hjelp og støtte til barn og foreldre når barnet opplever utfordringer i sitt miljø. Mobbeombudet har et særlig ansvar for å sikre at barnets rett til å bli hørt ivaretas og at barnets beste legges til grunn for de valgene som gjøres på vegne av barnet.

Bærekraftsmål

Arbeidet skal også bygge på to av bærekraftsmålene til FN.

Bærekraftsmål 3: God helse og livskvalitet

God helse er en grunnleggende forutsetning for menneskers mulighet til å nå sitt fulle potensiale og for å bidra til utvikling i samfunnet.

Bærekraftsmål 4: God utdanning

Inkluderende opplæring av god kvalitet. Det handler ikke bare om retten til skolegang, men også at en får gode lærere og kvalitet i undervisningen hele veien fra barneskolen til universitet.

Oppgaver:

Mobbeombudet skal jobbe aktivt for å gjøre ombudsordningen kjent.

Mobbeombudet skal besvare henvendelser og gi hjelp og veiledning til barn, elever og foresatte der barnehage- eller skolemiljø oppleves utfordrende. Mobbeombudet skal tale barnas og elevenes sak og sikre deres rett til å bli hørt.

Mobbeombudet arbeider for at barn og elevers rett til et trygt og godt miljø ivaretas og gir skoler, barnehager og kommuner faglig støtte og veiledning for å oppnå dette slik at barnets beste ivaretas.

Mobbeombudet arbeider forebyggende gjennom informasjonsspredning til barn, elever og foresatte og gjennom kompetansehevende tiltak i samarbeid med barnehager, skoler og kommuner.

Mobbeombudet skal bidra til å aktivere det tverrfaglige nivået lokalt og gi faglig støtte slik at barnehagen, skolen og kommunen selv kan ivareta barnets behov.

Barnets rett til å bli hørt

FNs barnekonvensjon slår fast at barn har rett til å bli hørt, til deltakelse og innflytelse på egen situasjon. (Forente nasjoner, 1989, artikkel 12).

Mobbeombudet ser at i saker der barn og elever opplever utfordringer i sitt barnehage- eller skolemiljø vil det være helt nødvendig at barnet opplever seg sett, hørt og tatt på alvor. Tydelig støtte der voksne på skolen eller i barnehagen tar ansvar for barnets situasjon har stor betydning for positiv utvikling av saken og kompensering for negative konsekvenser for barnet.

Mobbeombudet ønsker å påpeke at barnet har rett til å bli hørt, men ikke plikt til å uttale seg. Det er de voksnes ansvar å gi barnet forutsetninger til å føle det trygt å fortelle gjennom trygge relasjoner og en setting tilpasset barnet. Det er også viktig å være bevisst på at språk er mer enn ord, og at det er mange måter å høre et barn på. Det er åpenbart at den voksnes oppgave er å søke barnets frie stemme. Det betyr også at barnets nærpå personer, som foresatte og andre skal høres på vegne av barnet.

Det å bli hørt betyr ikke at man nødvendigvis skal ha siste ordet. Mobbeombudet erfarer at dersom barn blir hørt på en slik måte at de opplever å bli ansvarlig for å finne løsninger på situasjonen, vil det kunne skape større utrygghet. Å høre et barn betyr at barnets selv skal kjenne at dets fortelling, opplevelser, ønsker og behov har betydning for de valgene som gjøres og for hvordan barnet ivaretas. Uten at de voksnes ansvar overføres til barnet.

Barnekonvensjonen artikkel 12 nr. 1 – Barnets rett til å bli hørt:

«Partene skal garantere et barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, retten til fritt å gi uttrykk for disse synspunkter i alle forhold som vedrører barnet, og tillegge barnets synspunkter behørlig vekt i samsvar med dets alder og modenhet.»

Barnets beste

FNs barnekonvensjon slår fast at det skal gjøres en vurdering av hva som er til barnets beste før det tar avgjørelser som vil påvirke barnet (Forente nasjoner, 1989, artikkel 3).

Dersom barnets beste skal ivaretas må en derfor alltid stille seg spørsmålet «De valgene vi tar nå; Ivaretar de barnets rettigheter her og nå - og i fremtiden?» I denne sammenhengen er retten til beskyttelse, god helse, utdanning og optimal utvikling særlig viktige.

I svært mange av sakene jeg kommer inn i, ser jeg at det ikke er laget en Barnets beste vurdering.

Jeg veileder på **hvorfor** en skal lage en Barnets beste-vurdering. Når den mangler er det ofte årsaken til at skole og hjem ikke samarbeider i samme retning. Når det lages en Barnets beste-vurdering skal alle parter involveres, og en bygger en felles forståelse for hvordan Barnets beste er vurdert og vektlagt.

Barnets beste er både en **rettighet** og en **saksbehandlingsregel**. At barnets beste er en rettighet, betyr at en alltid skal vurdere hensynet til barnets beste i en sak som berører og angår barnet, og det er ikke rom for unntak. At barnets beste er en saksbehandlingsregel, betyr at det er en saksbehandlingsfeil dersom en ikke har vurdert hensynet til barnets beste i en sak som berører barnet.

Barnekonvensjonen artikkel 3 nr. 1 – Barnets beste:

«I alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn»

Ny Opplæringslov august 2024

§10-1 i Opplæringsloven: elevens beste skal være et grunnleggende hensyn ved handlinger og avgjørelser som gjelder elever.

Nytt i 2025

Overgangspedagoger/områdepedagoger Barnehager i Skien kommune

Mobbeombudet i Telemark

16. September 2025 Sted: Rådhuset

Overgangspedagoger er en ny funksjonsstilling i alle kommunale barnehager i Skien kommune. Fokuset her er overgang barnehage – skole. Jeg var så heldig at jeg som mobbeobud hadde en halv dag med de, se agenda under.

Agenda

- Mobbeombudet – mandat
- Hvor kommer sakene fra?
- Def. mobbing
- Mobbing vs Konflikt – Hva er hva?
- Hva er krenkelse i bhg?
- FFSS - Planlegging av fellesskapsfremmende aktivitet
- Aktivitetsplikten – delpliktene i kap. 8

Henverdeler

Det kom 40 nye henvendelser i 2025

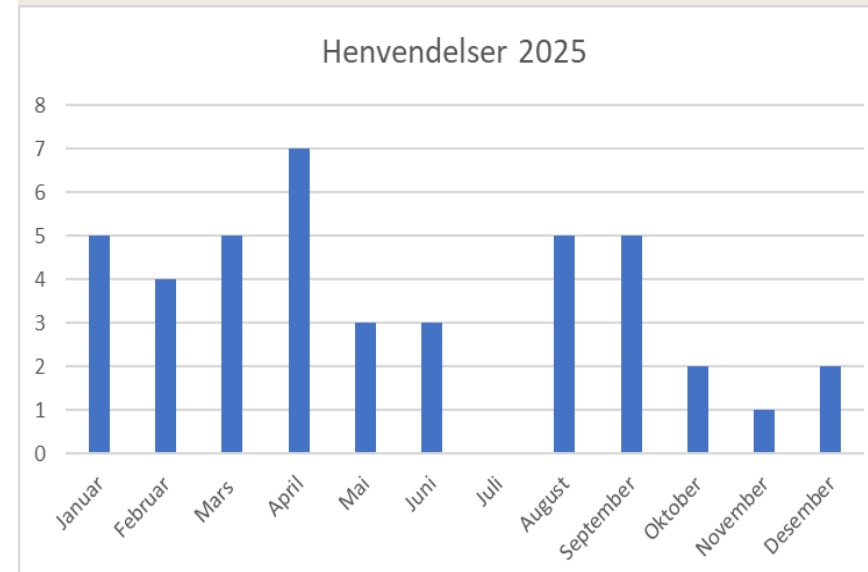
Det er flest henvendelser på bakgrunn av barneskoleelever, som er stabilt i forhold til henvendelsene de siste årene. I 2025 har det kommet flere henvendelser på bakgrunn av elever som går på ungdomsskolen og spesielt 9. og 10. trinn enn tidligere. Men barneskoleelever dominerer. I 2025 hadde jeg med meg 29 saker som ikke blei avsluttet i 2024, som igjen betyr at jeg jobbet med til sammen 69 saker i løpet av 2025.

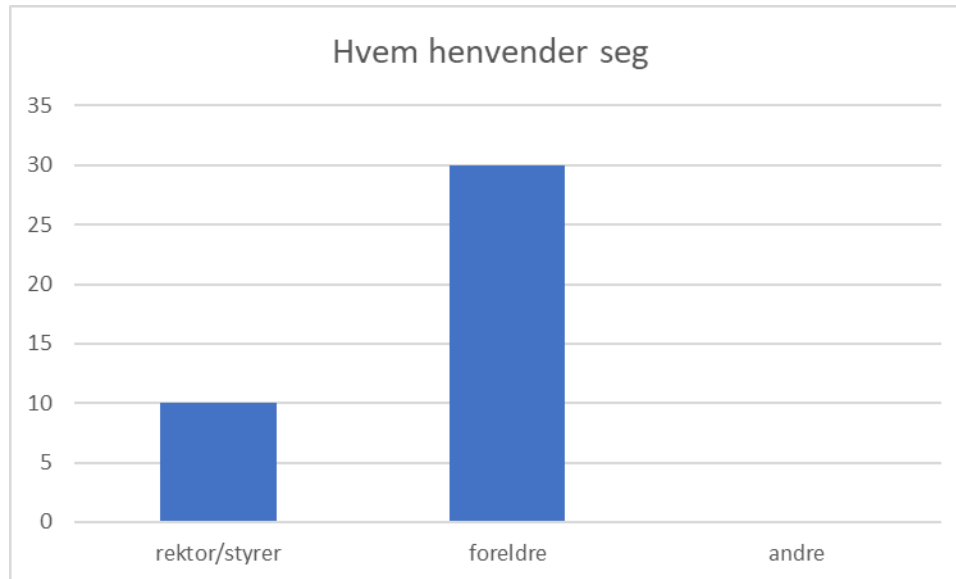
Det blir flere komplekse saker, som gjør at jeg har mange telefoner og samtaler/møter mellom skolemøtene.

Av barneskolehenvendelsene er det en dominans av saker fra mellomtrinnet (5. - 7. trinn)

I alle henvendelsene er det en klar overvekt av saker som dreier seg om utenforskap og ekskludering. Skolene strever med å håndtere disse utfordringene fordi elevene opplever også dette i stor grad utenfor skoletiden. Denne vanskelige situasjonen blir tatt med inn i skolehverdagen og forsterkes ytterligere. Samtidig er ofte årsaken til at noen utestenger og ekskluderer et bilde på egen sårbarhet.

Det blir nødvendig for skolen å ta tak i dette som oppleves vanskelig på begge sider, siden skolen har en viktig oppgave i forhold til å fremme **helse, inkludering, trivsel og læring**.

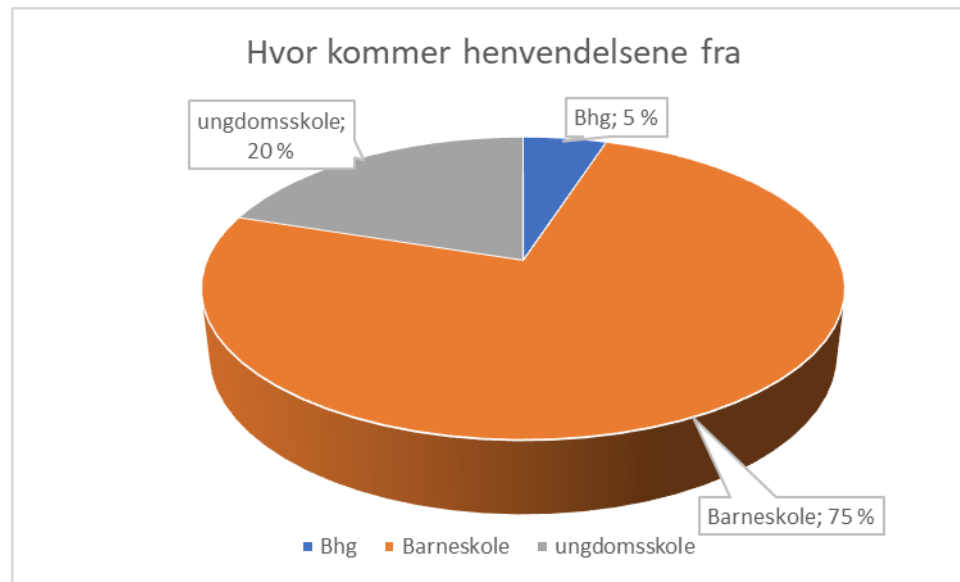

Modell 1: Hvem henvender seg til ombudet?

I 2025 har det stort sett vært henvendelser fra foreldre.

Dette gjelder enkeltsaker, hvor det er eller blir opprettet en aktivitetsplan etter § 12-4 i opplæringsloven eller kap. 8 § 42 i Barnehageloven.

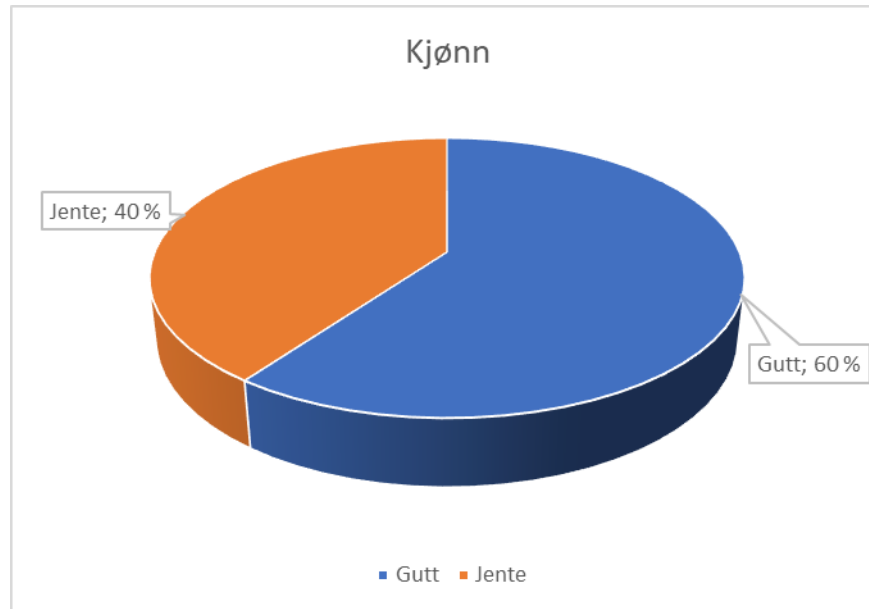

Modell 2: Hvor hører henvendelsen til?

Det er stabil overvekt av henvendelser som gjelder elever i barneskolen, og som tidligere nevnt gjelder dette i all hovedsak elever på mellomtrinnet.

Henvendelsene som kommer om ungdomsskoleelever dreier seg ofte om tunge og komplekse situasjoner som har vedvart siden barneskolen og ofte siden barnehagen. Å bidra til å løse disse sakene så tidlig som mulig og å sikre kontinuitet i overgang til ungdomsskolen er en viktig prioritering.

Barnehager henvender seg sjelden om konkrete saker (5% av alle henvendelser i 2025), men det er henvendelser med ønske om forebyggende tiltak gjennom kompetanseheving for personalet eller deltagelse på foreldremøter. Disse henvendelsene er ikke synlig i denne statistikken.

Totalt arbeidet mobbeombudet med 69 individsaker i 2025.

Av henvendelsene ser jeg at mobbeombudet kontaktes når saker har fått pågå over tid, de er komplekse og det har vært forsøkt en rekke tiltak uten at man har lyktes i å endre situasjonen for barnet. Ofte er samarbeidsklimaet mellom barnehage/skole og hjemmet konfliktfylt.

Fordeling på kjønn, er flere gutter. Dette er en endring fra 2024. Men sakene inneholder stort sett de samme utfordringene – utenforskap!

Mobbeombudet trekker seg ut av saken når et eller begge av følgende kriterier er oppfylt:

- Saken har stabil og positiv utvikling.
- Det lokale systemet er aktivert og tilstrekkelig robust og tillit mellom barnehage/skole og hjemmet er gjenopprettet slik at det lokale systemet kan ivareta saken videre.

Ombudsblikket

Å høre til er et grunnleggende behov hos alle mennesker. Og ikke få høre til kan være så krevende at barn og ungdom utvikler somatiske plager som vises i vondt i magen, vondt i hodet, kvalm eller fysiske smerter generelt. Hvis fellesskapet er krevende å få innpass i, og ingen tør å si ifra, vil fellesskapet utvikle negative atferdsmønster og utryggheten eskalerer.

Å vite hvem normer i fellesskapet som bestemmer samholdet og hvem som er innenfor eller utenfor, er en stor oppgave for alle voksne rundt. Ansatte i barnehage og skole, og ikke minst foreldrene har en stor og viktig oppgave. Dette gir voksne et stort handlingsrom hvor det å jobbe med synlige verdier og holdninger som igjen kan bidra til å styrke de gode normene som inkluderer. Barn og unge trenger gode forbilder, med holdninger som viser seg i handlingene de gjør.

Min erfaring viser at både urbane og rurale områder kan oppleve mobbing, men omfang og type mobbing kan variere avhengig av konteksten. Det er variasjoner basert på forskjellige faktorer, som skolemiljø, lokalsamfunnsnormer og tilgang til ressurser for forebygging og håndtering av mobbing.

Digitale verktøy er ofte en ressurs, men ikke når det blir spredd KI-manipulerte bilder som en helt mister kontrollen over når de er sendt.

Det er viktig å ha trua på at forebygging og håndtering av mobbing er effektive tiltak for å skape trygge og inkluderende miljøer.

Ombudsblikket fortsetter ...

Mobbeombudet erfarer at det er ulik organisering av både forebyggende arbeid og bistand i komplekse saker i kommunene. Det er også ulikheter i hvor systematisk og helhetlig kommunene jobber.

Noen kommuner har dedikerte ressursteam, der både foreldre og skoler/barnehager kan henvende seg når ting blir krevende. I andre kommuner er ansvaret for å bistå skoler og barnehager lagt til PPT, der foreldrenes tilgang kan forutsette at skolen/barnehagen ber om hjelp. I alle kommuner kan foresatte ta direkte kontakt med skoleeier, men dette er ulikt kommunisert og ombudet erfarer at for en del foresatte kan terskelen være høy. Ofte må saken ha gått alt for langt før foresatte gjør dette. Det samme gjelder klageadgang til Statsforvalter for skole og barnehageeier for barnehage. Det er også svært ulikt i kommunene hvor lett det er å finne frem til hvem som kan bistå når det ikke fungerer i barnehagen eller skolen.

Ombudet ser at tilgang på faglig støtte og veiledning i de mest komplekse sakene er like viktig for skoler/barnehager som for foresatte. Det er stor fortvilelse hos begge parter når barn og ungdom står i vedvarende, belastende og vonde miljøutfordringer.

Mobbeombudets bekymring er at tilgangen på hjelp og støtte blir for tilfeldig når loven krever at alle barn skal ha det trygt og godt i sin barnehage og på sin skole. Derfor ønsker mobbeombudet å gi noen anbefalinger til kommunene som både dreier seg om prioritering og systematisering.

!

- **Mobbeombudetes anbefalinger til kommunene:**
- Ha barnets opplevelse av situasjonen sentralt i håndteringen.
- Arbeid helhetlig slik at de som jobber i barnehage og skole har det samme profesjonelle blikket.
- Ha fokus og kompetanse på Barnets beste-vurdering.
- Skole- og barnehageeier må støtt ledere når de står i krevende skolemiljø saker.
- Bygg felles forståelse, hva en tar tak i og hvordan det utføres på best mulig måte.
- Bruke sjekklister (neste side) for aktivitetsplan aktivt.

Sjekkliste for Aktivitetsplan

Skole

Ombudene forutsetter at alle vurderinger som gjøres i arbeidet med aktivitetsplaner etter Opplæringsloven §12-4 tar utgangspunkt i ei vurdering av hva som er best for eleven j.fr. Opplæringsloven §10-1.

- Er elev/foreldre hørt?
- Har elev/foreldre medvirket i arbeidet med planen?
- Hvordan har skolen forstått og beskrevet elevens subjektive opplevelse?
- Er problemet som skal løses beskrevet på en god, tydelig og forståelig måte for alle parter?
- Er tiltakene konkrete og målbare på tre områder?
 - Område 1: tiltak som ivaretar den som er utsatt
 - Område 2: tiltak som stopper og ivaretar den/de som utfører mobbeadferd
 - Område 3: tiltak som viser hvordan man ivaretar og gjenoppretter et godt klasse-/skolemiljø
- Er det en tydelig tidsplan for gjennomføring og evaluering av tiltakene?
- Går det tydelig frem hvem som har ansvar for tiltaket?
- Er oppfølgingen av tiltakene kvalitetssikret på en god måte?
- Er dialogen/samarbeidet mellom skole og hjem så god at den fremmer elevens helse, inkludering, trivsel og læring?

Prioritering av arbeidet

Når jeg ser tilbake på mitt virke som mobbeombud, blir det tydelig hvor jeg skal fortsette å bruke tiden min.

- Være tilgjengelig for primærgruppen (barn, elever og foresatte)
- Ha dialog med ledere som har utfordrende skolemiljø saker
- Delta på foreldremøter og personalmøter og andre arenaer.
- Jobbe forebyggende i skole og barnehage.
- Ha fokus på overganger, helt fra barnehage og til videregående.

Elevundersøkelsen 2025 viste en liten nedgang i Telemark. Det skal vi være glade for. Men vi kan ikke si oss fornøyde med tall som 11,5% i 7. klasse og 9,0% i 10. klasse i Telemark samlet. ***Ofte hører jeg at det startet i barnehagen, derfor vil jeg fortsette å ha fokus på å øke kunnskapen rundt kap 8 § 41-42-43 for styrer og personal men også kap. 12 – 1-5 for rektor og personal.***
Det vil være hovedprioriteringen i 2026.

Ombudsrollen 2025

Oppsummering og fremoverblikk

Når en skal forebygge mobbing og skape et trygt miljø, er det viktig å ha god dialog med foreldre. Foreldre må få informasjon om hvilke rettigheter barna har på skolen og i barnehagen og pliktene til ansatte slik at foreldrene kan være med på å gjøre lokalsamfunnet mer trygt og inkluderende, både for sitt eget barn og for andres barn. Det handler om å ta de gode valgene! Temaer som er viktige er kunnskap om mobbing og hvordan barn oppfører seg sammen med andre barn. Det er viktig at foreldre forstår at barna deres kan oppføre seg annerledes hjemme enn de gjør sammen med andre barn. Barna kan ha to forskjellige sider. Samtidig må skolen og barnehagen huske at de ikke alltid ser barnas sårbarhet, fordi barna ofte prøver å skjule at de føler seg annerledes.

Å være på tilbudssiden når det gjelder å dele gode verktøy som blir utarbeidet av mobbeombudkollegaer i hele landet, vil jeg fortsette å gjøre i 2026. Sjekklisten for aktivitetsplan er en av de gode verktøyene jeg ofte deler ut til skoler og barnehager. Den sikrer de viktige punktene, som hjelper til slik at situasjonen aktivitetsplanen er laget for, skal utvikle seg i positiv retning for barnet/eleven det gjelder.

- Vi er barnets og elevens ombud og stemme og skal arbeide for deres beste.
- Det er ikke ombudet som skal eie eller løse saken. Vi skal være en faglig støttespiller og drøftingspartner.
- All deltagelse på foreldremøter, i fagøker og lignende skal vise faglig tyngde og klok og omsorgsfull ivaretagelse av de utfordringene barn og elever står i.
- Mobbeombudet skal tilstrebe synlighet og tilgjengelighet slik at vi når ut til de som har behov for vår støtte.

Ombudsrollen 2025

Oppsummering og fremoverblikk 2026

Jeg ser at det er et stort behov for mobbeombudet som en uavhengig ressurspersoner og som et lavterskeltilbud for barn, unge og foreldre, men også for grunnskolene og barnehagene i fylket vårt. Samtidig er mobbeombudet sårbar med kun en person som skal dekke et så stort område med tilgjengelighet og tilstedeværelse, både geografisk og faglig.

Telemark holder fast ved at vår tilgjengelighet for de vi er satt til å være ombud for og det å gi hjelp og støtte til barn, elever og foresatte som opplever utfordringer i sitt miljø er vår første prioritet. Dette støttes av UDIR som intensjonen med rollen.

Samtidig vil jeg fremheve min prioritering av forebyggende virksomhet og tidlig innsats. I mange av mine saker jeg jobber direkte inne i § 12, forteller foreldre og skole meg at dette startet i barnehagen. De aller fleste barn går i nærbarnehage, som igjen betyr at mange av de samme barna begynner på samme skole. Den rollen de har fått i barnehagen, fortsetter ofte på skolen.

Resultatet måles nok ikke før i videregående skole med antall elever som fullfører eller som nærvær i arbeidslivet.

Nasjonalt mandat

Mobbeombudet skal støtte og veilede barn, elever og foreldre slik at disse får ivaretatt sine rettigheter til et godt psykososialt miljø i barnehage og grunnskole.

Mobbeombudet skal i samarbeid med elev- og lærlingombudet i sitt fylke, bidra til at elever og lærlinger får ivaretatt sine rettigheter til et godt psykososialt miljø i videregående opplæring.

Gjennom følgende oppgaver:

Støtte og veilede barn, elever og foreldre i saker om psykososialt miljø

Jobbe forebyggende med informasjon og opplæring til barn, elever og foreldre

Skape dialog og bidra til god tverrfaglig oppfølging etter at saker er håndtert

Bidra til dokumentasjon og erfaringsdeling i fylket og nasjonalt

Støtte elev- og lærlingombudet i arbeid med psykososialt miljø

22. oktober 2025 vedtok Fylkestinget en endret tittel på mobbeombudet og elev- og lærlingombudet til: Ombud for barn og unge i Telemark. Det skal utarbeides et nytt mandat som følge av vedtaket.

Det betyr at begge stillingene skal ha hele feltet fra barnehage til ferdig videregående opplæring.

ÅRSRAPPORT Mobbeombudet

2026

Jeg har et spennende opplegg med fokus på Opplæringsloven kapittel 12 og Barnehageloven kapittel 8, hvor Escape room-metoden benyttes som pedagogisk verktøy. Opplegget egner seg godt for bruk i forbindelse med planleggingsdager, fellestid eller personalmøter, og har en varighet på cirka to timer. Dette gir meg som mobbeombud en god anledning til å besøke skoler og barnehager, samtidig som det bidrar til å friske opp de ansattes kunnskap om retten til et trygt og godt skole- og barnehagemiljø. Opplegget setter også søkelys på de lovpålagte pliktene som gjelder for ansatte i skole og barnehage, og skal bidra til økt bevissthet og fokus på dette viktige temaet.

Nytt er at jeg har dette for skoler i 2026.

Jeg har gjennomført Escape room med barnehageloven kap.8 i 1,5 år, og har gode tilbakemeldinger fra styrere og personal.

Jeg fortsetter med Barnehageloven sammen med å komme ut på skoler med Opplæringsloven kap. 12

Ta kontakt!

Hilde.ekeberg.fliid@telemarkfylke.no eller mobil 901 83 826

Det handler ikke om å være robust nok – det handler om å være trygg nok

